

valaisevin pohjapiirroksin koristettu; kuitenkin olisi kaivannut Vanhan ylioppilastalon kuvaa sen alkuperäisessä asussa ja ympäristössä.

Toimitustyö on ollut huoliteltua; pari pientä havaitsemaani virhettä (Cargren pro Carger ja F. Heikell pro Heikel, tunnettuja helsinkiläisiä molemmat) on pantava kirjoittajan tilille. Valitettavasti ei julkaisussa ole erikoiskuvausta innostuneen tunnelman valitsemista vihkiäisjuhlista, vaikka alkukirjoituksessa sellainen luvataan.

K. B:DT.

Kirjallisuudentutkimusta. *Kirjallisuudentutkijain Seuran Vuosikirja VIII* on ilmestynyt V. A. Koskenniemelle omistettuna juhla-kirjana hänen täyttäessään 60 vuotta.¹ Vahvan nidoksen yli 20 kirjoituksesta huomattava osa sisältää esteettistä analyysiä jubilaarin tuotannosta, josta E. J. ELLILÄ julkaisee laajahkon bibliografian. Muistakin artikkeleista monet kuuluvat puhtaasti kirjalliseen kritiikkiin piiriin, jopa monet liikkuvat teoreettisen estetiikan, kansanrunouudentutkimuksen tai yleisen kirjallisuudenhistorian alalla. Kirjallisuuden ystäville teos on miellyttävää ja antoisaa lukemista. Historiantutkimuksen kannalta on syytä mainita vain pari esteettisen arvioinnin valtaväylästä syrjään jäävää artikkelia, jotka kumpikin sisältävät palasen itä-Suomen erikoislaatuista kulttuurihistoriaa. SULO HALTSONEN esittelee kirjoituksessaan *August Thieme suomalaisen sivistyksen kuvaajana* Vanhassa Suomessa vv. 1806—1812 toimineen saksalaisen koulujen tarkastajan, joka runoissaan on kuvannut Vanhan Suomen luontoa ja elämää ja useissa kirjoituksissa esitellyt tämän maankolkan oloja, kansanrunoutta ja sananlaskuja. Vanhan Suomen saksalaissävyiseen kulttuurimaailmaan johdattaa myös L. O. TH. TUDEERIN lyhyt kirjoitelma »*Die wiburgische Stadtbibliothek*» 1807—1819.

Toinenkin kirjallisuudentutkimuksen alaan kuuluva vuosikirja, Aleksis Kiven Seuran julkaisema *Minä elän*, on viime vuoden kuudessa ilmestynyt.² Maailmankirjallisuuden suurimmilla on fyysillisen elämänsä jälkeen toinen elämä: he elävät teoksissaan alati hedelmöittäen uusia kulttuurikausia ja ulottaen vaikutuksensa uusille

¹ Kirjallisuudentutkijain Seuran Vuosikirja VIII. Juhla-kirja V. A. Koskenniemen täyttäessä 60 vuotta 8. 7. 1945. SKS. Helsinki 1945. Siv. 443. Hinta 250 mk.

² *Minä elän*. Aleksis Kivi ajan kuvastimessa. Julkaisija Aleksis Kiven Seura. Otava. Helsinki 1945. Siv. 227. Hinta 181 mk.

kulttuurin aloille. Ei ole harvinaista, että on syntynyt kokonainen tutkimussuunta kuvaamaan tätä suuren kirjailijan toista elämää »vuosisatojen vaihteluissa». Aleksis Kiven toinen elämä mitataan vasta vuosikymmenissä, mutta häntäkin on tutkimus jo valmis katsomaan »ajan kuvastimessa». Ilmoitettavana oleva vuosikirja esittää monissa artikkeleissa Aleksis Kiven hedelmöittävää vaikutusta suomalaisen näyttämötaiteeseen, musiikkiin, kuvaamataiteisiin, filmiin jne. Kirjallisuushistoriallisen analyysin lisäksi mainittakoon vuosikirjan sisällöstä pari EINO KAUPPISEN artikkelia, jotka tuovat joitakin lisätietoja runoilijan elämästä, mm. hänen sairaudestaan, sekä VIHTORI LAURILAN kirjoitus *Kivi ja Runeberg*, joka asiallisesti ja tasapuolisesti käsittelee eräänlaiseksi kulttuuripoliittiseksi kiistakysymykseksi muodostunutta aihetta, molempien kansallisorunoiijoidemme suhdetta.

K. P.

Toimitukselle saapunut kirjallisuus

I. Historiaa

- ESKO AALTONEN, Somerniemen historia. Somerniemen seurakunnan ja kunnan kustantama. Forssa 1945.
- AARNE ANTTILA, Elias Lönnrot. Tietolipas 2. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Hki 1945.
- E. L. BIRCK, Hemliga krigskonseljens protokoll år 1788. Särtryck ur Svenska Litteratursällskapets Historiska och litteraturhistoriska studier 21—22. Hki 1946.
- E. L. BIRCK, »Jacobstad En liten Sjöstad...» år 1773. Särtryck ur »Pedersöre». Pietarsaari 1945.
- WINSTON CHURCHILL, Sotakronikka. Valikoima Englannin pääministerin puheita sotavuosilta 1939—43. Suomennos. WSOY. Porvoo 1946. Hinta 170 mk, sid. 200 mk.
- RAGNAR HEMMER, Var den svenska rätt, som gällde i finska trakter i Finland under 1300-talets förra hälft, endast en ståndsrätt? Särtryck ur »Tidskrift utgiven av juridiska föreningen i Finland» 1945, häft 6. Hki 1945.
- EINO JUTIKKALA, Puoli vuosisataa elintarviketeollisuutta. Huhtamäki-yhtymän ja siihen liitettyjen tehtaiden vaiheita. Hki 1945.
- VEIKKO KERKKONEN, Etelä-Suomen kaupunkien kruununverot 1614—1650. Akat. väitöskirja. Historiallisia tutkimuksia XXX. Julkaissut Suomen Historiallinen Seura. Hki 1945. Hinta 80 mk.
- LOLO KRUSIUS-AHRENBURG, Finland och den svensk-ryska allianspolitiken intill 1830/31 års polska revolution. Särtryck ur Svenska Litteratursällskapets Historiska och litteraturhistoriska studier 21—22. Hki 1946.
- ARMAS LUUKKO, Pohjalaisen osakunnan nimikirja I. Album nationis ostrobotnienensis 1640—1713. Julkaisija: Pohjalainen valtuuskunta. Vaasa 1946.
- Maailman tulevaisuuden perusteet. Tiedonannot Krimin ja Berliinin konferensseista, Yhdistyneiden kansakuntien peruskirja sekä Suomen välirauhansopimus. Otava. Hki 1945. Hinta 75 mk.